

De Christus uit „De Emmaüsgangers” van den Delftschen Vermeer, die ook werd opgenomen in het werkje „Christus’ Gedaante” uit de serie „De kunst in ’t leven”

De kunst in 't leven

Kleine boekjes van Dr. Heinrich Lützeler

„De kunst in 't leven” is de titel van een serie kleine boekjes, die elk een reeks van kunstplaten bevatten en worden uitgegeven door Herder & Co., Freiburg i. Br. De keuze geschiedde door Dr. Heinrich Lützeler, van wien we ons het instructieve boek „Vom Sinn der Bauformen” herinneren. Hij geeft aan elk boekje een korten, eenvoudigen tekst van zes bladzijden mede. Behalve in 't Nederlandsch, verschijnt deze uitgave ook in 't Duitsch, Spaansch en Italiaansch. Elk deeltje bevat 25 platen in het formaat van de heele pagina, waarvan vijf in vierkleurendruk. De zes eerste deeltjes behandelen de volgende onderwerpen: Christus' Gedaante, De Heilige Geboorte, Blijvende Vreugde, Gerust Sterven, het Jonge Meisje en Het Jonge Paar. De drie eerstgenoemde liggen thans voor ons.

Wat de bedoeling is van deze uitgave wordt in een prospectus nader omschreven. „Al te zeer zijn wij er aan gewoon geraakt,” zoo lezen we daar, „de beeldende kunst enkel historisch en aesthetisch te beschouwen, als de flatterende spiegel van vervlogen tijden. We behoeven echter slechts te willen, om er een blijvend heden van te maken. Maar dan moeten we de kunstwerken weer direct tot ons laten spreken: door hun boven alle tijden staanden, voor altijd geldenden inhoud. Natuurlijk mogen bij de toelichting noch de historische ontwikkeling, noch ook de aesthetische middelen worden uitgeschakeld; maar méér dan op alle verschillen, die tijdsrichting, ras, landaard vanzelf meebrengen, komt het toch aan op de persoonlijkheid van den kunstenaar en op dat, wat hij in zijn werk heeft gelegd. Spreekt dit werk rechtstreeks tot ons, dan resulteert uit de talloze afbeeldingen uit alle tijdperken en van alle volken het groote, overweldigende beeld van den mensch en het menschelijk leven in al zijn mogelijkheden. Het hier en het hiernamaals, alle smart en alle geluk, het algemeene en het persoonlijk intieme, vriendschap en liefde, da-

gelijksch leven en beslissende momenten, hebben in die eene groote beeltenis hun plaats en spreken er hun eigen taal. En wij, die dat alles aandachtig gadeslaan, komen vaak op verrassende wijze tot het besef, hoe onmiddellijk dicht de kunst bij ons leven staat. Dit toch is voor alle kunstverstaan het eerstnoodige, dat wij in den kunstenaar, en meer nog in zijn werk, iets herkennen van onszelf en, getroffen, ontroerd, verrukt, met hem meevolen. Daartoe wil onze goedkoope reeks de gelegenheid geven, vooral in beeld, maar ook in een eenvoudig wegwijzend woord. Zoo kan de kunst spreken tot ieder, die schoonheidsgevoel bezit en het verlangen in zijn hart draagt naar de hoogste waarden van het menschelijk bestaan.

Met ziet: het doel is eenvoudig. Een poging om den rijkdom van de beeldende kunst en daarna vooral den algemeene menschelijken inhoud, tot het volk te brengen. Als zoodanig is deze uitgave dan ook wel geslaagd en wij stellen ons voor, dat zij populair kan worden. De keuze der platen is uitstekend en men daalt niet af tot producten, die artistiek niet door den beugel kunnen. De grootste meesters der kunst zijn hier vertegenwoordigd. Zoodat er van deze uitgave een werking kan uitgaan, die leidt tot zuivering van den smaak.

Protestantsche kerkmuziek

Haar plaats in den eeredienst

Dezer dagen werd in het Instituut voor religieuze en kerkelijke kunst te Utrecht een tweede conferentie gehouden over de plaats der muziek in den protestantschen eeredienst. Aanwezig waren een aantal predikanten van verschillende kerkgenootschappen en musici uit verscheidene plaatsen. Na een openingswoord van prof. G. van der Leeuw uit Groningen zong het Nederlandsch vocaal ensemble drie door de vereeniging uitgegeven Kerstliederen. Daarna was het woord aan mr. H. Smedes uit Den Haag, die een rede hield over stijl der Protestantsche kerkmuziek. Spreker begon met een historische uiteenzetting, waarin hij de betekenis van Maarten Luther als practisch